

Status på Sundhedspolitikken 2012-2014 - 2013

Nedenstående er en oversigt over, hvor langt Aalborg Kommune er i implementeringen af Sundhedspolitikken indenfor områderne

Bevægelse i Aalborg, Sundhed ind i kommunale tilbud, Lighed i sundhed og Det nære sundhedsvæsen.

Opfyldelsesgraden af indsatserne i handleplan for Sundhedspolitikken er givet ud fra følgende kriterier:

Indsatsen er i planmæssig fremdrift

Forvaltningen er på vej (forsøgsprojekter/planlægningsfase/gennemført i nogle distrikter/afdelinger)

Der er store udfordringer med at få indsatsen gennemført

Bevægelse i Aalborg Kommune

Det gør vi ved at:

- **Tænke sundhed og tilgængelighed for alle borgere ind i fysisk planlægning i Aalborg Kommune.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis rød eller gul – plan for fremdrift
Når der foretages større om-, til- og nybygninger på skolerne, fokuseres der på øget aktiv inddragelse af udendørs områder, etablering af gunstige rammer for undervisning og anden aktivitet.	SK	
Både ved børnehaver, aflastning og døgntilbud er der tilgængelige grønne områder samt legepladser.	FB	
I ældreområderne er der fokus på udeliv i forbindelse med bl.a. kolonihaver, haveanlæg og grønne arealer.	ÆH	
Der arbejdes løbende på flere planer med at tænke sundhed og tilgængelighed ind i byplanlægningen i hele kommunen. Det gælder fra Kommuneplanniveau og helt ned til den daglige drift i områderne.	TM	I forbindelse med forskellige byudviklingsprojekter og f.eks. stihandlingsplaner samarbejdes der på tværs af afdelinger for at sikre bedre stiftforbindelser etc. Der er sat fokus på et forbedret samarbejde omkring lokalplaner, der bl.a. skal sikre bedre samarbejde med øvrige forvaltninger omkring planerne.

- **Udarbejde en kommunedækkende bevægelsesstrategi, der forpligter kommunens forvaltninger til at tænke muligheder for rum, leg og bevægelse aktivt ind i forbindelse med nye anlægsprojekter, renoveringer og vedligehold af kommunens institutioner, rekreative områder og pladser.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Ved etablering af nye bygninger, renoveringer og vedligehold inddrages medarbejdere fra ”Kroppen på Toppen” eller andre relevante fagpersoner, der har kompetencer til at se muligheder i indretningen, således at den understøtter børn og unges muligheder for lyst til bevægelse.	FB	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling vil i samarbejde med Teknik- og	SBU	TM
		Udarbejdelsen af bevægelsesstrategien er i proces, og der forventes et oplæg

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Miljøforvaltningen styre processen hen imod udarbejdelse af en bevægelsesstrategi. Sundhed og Bæredygtig Udvikling har sekretariatsfunktionen i gruppen.		primo 2014.

- Styrke borgernes muligheder for trygt og sikkert at cykle og gå eksempelvis til institutioner, uddannelsessteder og på arbejde.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der arbejdes igennem det daglige pædagogiske arbejde i alle dagtilbud på, at lære børnene at begå sig i trafikken.	FB	
Der arbejdes med Mobilitetsstrategi, Bæredygtighedsstrategi og Grøn-Blå struktur, som understøtter sunde bevægelsesmuligheder	TM	
Skole- og Kulturforvaltningen samarbejder med bl.a. Teknik- og Miljøforvaltningen på at skabe mere sikre transportruter til skolerne.	SK	TM

- Arbejde for at indrette og sikre at de rekreative områder i land og by er let tilgængelige og indbyder til aktiv leg, ophold og bevægelse for forskellige aldre og målgrupper.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der arbejdes med bydelsanalyser og deraf udviklingsplaner, som skal fremme de nævnte aspekter. Teknik- og Miljøforvaltningen indgår i tværgående samarbejder med andre forvaltninger samt borgere for at fremme aspekterne. Der arbejdes desuden på at fremme information og kommunikation omkring mulighederne i de grønne områder.	TM	

- ***Til stadighed at arbejde for let tilgængelige, tidssvarende og funktionelle rammer for fysisk aktivitet i såvel det etablerede, som det selvorganiserede idræts- og fritidsliv.***

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der arbejdes på at skabe en endnu mere effektiv og fleksibel udnyttelse af halfaciliteterne via optimering gennem ny teknologi.	SK	
Der arbejdes med bydelsanalyser og deraf udviklingsplaner, som skal fremme de nævnte aspekter. Teknik- og Miljøforvaltningen indgår i tværgående samarbejder med andre forvaltninger samt borgere for at fremme aspekterne. Der er udarbejdet særlige målsætninger for idrætsområderne.	TM	

- ***Etablere flere faciliteter og fysiske strukturer til såvel det selvorganiserede som det organiserede idrætsliv, herunder bynære mountainbikeruter, bandebaner, svømmehal og udendørs fitness.***

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Kultur- og Fritidsafdelingen er, især via udviklingspuljen, aktive i arbejdet omkring etableringen af fysiske udfoldelsesmuligheder på tilgængelige arealer, blandt andet bandebaner, mountainbikeruter, havnefronten, samt foreningsbaserede motionsrum.	SK	
Der arbejdes med bydelsanalyser og deraf udviklingsplaner, som skal fremme de nævnte aspekter. Teknik- og Miljøforvaltningen indgår i tværgående samarbejder med andre forvaltninger samt foreninger for at fremme aspekterne.	TM	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Skole- og Kulturforvaltningen om at anlægge multibaner.	SBU	SK
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Teknik- og Miljøforvaltningen om at anlægge en række outdoor fitnessanlæg.	SBU	T M

Sundhed ind i kommunens tilbud

Det gør vi ved at:

- **Kommunens medarbejdere og private leverandører med kontakt til borgere har den fornødne kompetence, kendskab og viden om sundhedsfremme og forebyggelse.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der er kurser i sundhedsfremme og forebyggelse for medarbejdere i hjemmeplejen og på plejehjem.	ÆH	
Der laves temadage og kurser for aktivitetspersonalet med fokus på motion til brugerne, senioryoga og faldforebyggelse. Desuden bliver aktivitetspersonalet opgraderet i forhold til forskellige diagnoser via samarbejde med Genoptræning Aalborg/Træningsenheden Aalborg Kommune.	ÆH	
Der er behov for uddannelse af medarbejdere på jobcentrene, der arbejder med opfølgning i, hvordan man får fokus på sundhed ifm. opfølgning af sagerne, og borgernes motivation ift. at tænke på sundhed og evt. ændre adfærd.	FB	Ved deltagelse af medarbejdere fra sundhedscentret på rehabiliteringsmøder, er der kommet mere fokus på mulighederne. Der er ingen aktuelle planer for yderligere fremdrift pga. presserende opgaver med implementering af kontanthjælpsreform.
Behov for uddannelse af medarbejderne i fokus på misbrug.	FB	Samlet set er Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen på vej i forhold til uddannelse af relevante medarbejdere. Dette dækker over, at der nogle steder er uddannede nøglepersoner og fokus på tilsvarende uddannelse ved nyansættelser samt fokus på videreuddannelse. Mens der andre steder tages ad hoc stilling ved mistanke eller ikke er gennemført uddannelse af personale.
Alle ansatte i Dagplejen kommer på kurset ”Kroppen på Toppen”	FB	
I dagtilbud og fritidscentre øges fokus på, at sundhedsambassadører og sundhedsmedarbejdere inddrages som aktører for at sikre viden og kompetencer om sundhedsfremme og forebyggelse.	FB	
I dagplejen uddannes en sundhedsambassadør i alle legestuer og fire ledere er pt. i gang med projektet omkring lederen som sundhedsambassadør.	FB	

Alle kommunale dag- og døgntilbud arbejder med borgernes fysiske og mentale sundhed, herunder sund kost.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
I forvaltningens Fælles Skolebeskrivelse 2010, udgør ”Sundhed og trivsel” et særskilt tema, der behandler både fysisk og mental sundhed som fundamentale forudsætninger for et godt skoleliv.	SK	
I DUS-Indholdsplan, der udgør grundlaget for DUS’ernes virksomhed, beskrives sundhedsindsatsen i sammenhæng med bevægelse og motorisk udvikling.	SK	
I Ungdomsskoleregi og i klubberne arbejdes der på at være i dialog med de unge omkring sund kost og livsstil, samt at understøtte dette arbejde gennem indsatser for målgrupper med specifikke behov.	SK	
I botilbuddene er der vejledning i sund kost og tilbud rettet mod at få mere motion i hverdagen.	ÆH	
I forbindelse med forvaltningens vision 2015 arbejdes der med, hvordan man kan fremme den mentale sundhed ved at forebygge at mistroivsel blandt unge og voksne udvikler sig til en sindslidelse, der kræver sygdomsmedling og i værste fald indlæggelse. I forlængelse heraf er der et ønske om, at etablere et Mentalt Sundhedscenter.	ÆH	ÆH deltager i Headspace, der er et førkommunalt tilbud til unge, som har brug for nogen at snakke med. Ved at kunne møde uforpligtende op og snakke med et ungt menneske, er det intentionen at de unges mentale sundhed forbedres.
Der afholdes Sundhedsuge på alle kommunens aktivitetscentre i uge 19.	ÆH	
På aktivitetscentrene i alle ældreområder er der en række konkrete og målrettede tilbud indenfor forebyggelse, fysisk aktivitet og kost.	ÆH	
På plejehjemmene arbejdes der målrettet med sund kost og fysisk aktivitet til de ældre i samarbejde med både køkkenpersonale, diætister, terapeuter, trivselspersonale og kostansvarlige.	ÆH	De nævnte elementer indgår i helhedsplejen omkring en borger relevante medarbejdere inddrages, men der er udviklingsmuligheder i at gøre det på en mere struktureret og systematisk måde.
Kroppen på Toppen har motiveret flere dagplejere til at starte naturdagpleje og idrætslegestuer. Målet er at 50 dagplejere bliver naturdagplejere i 2012 og yderligere 50 i 2013. Der etableres	FB	

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
idrætslegestue, hvor det er muligt.		
Dagplejen arbejder ud fra en ny madpolitik, som udspringer af den nyeste viden	FB	
I Aalborg Kommunes tilbud for børn og unge med særlige behov, er der fortsat et særligt fokus på den daglige kost, specialkost, allergier, tilsætningsstoffer og motions betydning for børn og unge med hjerneorganiske dysfunktioner i form af f.eks. ADHD-diagnoser.	FB	
Fysisk aktivitet udgør en integreret del af tilbuddene, således at der arbejdes helhedsorienteret for at sikre de anbragte børn og unges udvikling og trivsel.	FB	

- ***Børn og unge ikke ryger i skoletiden.***

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der igangsættes dialog på både skolebestyrelsesniveau og administrativt ledelsesniveau. Skolebestyrelserne gøres opmærksomme på den politiske målsætning ”ingen rygning i skoletiden” i Sundhedspolitikken og opfordres til at tage en principiel diskussion af, hvordan de overholder rygereglerne i Aalborg Kommune.	SK	
Den politiske målsætning dagsordenfastsættes samtidig på Områdemøder og Skolechefmøder, hvor det drøftes hvorledes skolerne kan sikre opfyldelse af målsætningen, samt generel erfaringsudveksling skolerne imellem.	SK	
I regi af Trivselsforum og i Trivselspersonernes arbejde på hver skole varetages der en forebyggende og foregribende social indsats på og i tilknytning til skolen. Denne indsats inkluderer også et fokus rygning og alkohol, nærmere betegnet forebyggelse af rygestart, udskydelse af alkoholdebut, samt minimering af	SK	

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
rusdrikkeri.			
Sundhedsambassadørerne på fritidscentrene inddrager deres viden om rygning i deres arbejde med de unge.	FB		
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Skole- og Kulturforvaltningen om at forebygge rygestart gennem projekt X-it. Målet er at fastholde de skoler der allerede indgår i tilbuddet, samt udvide antallet af deltagende skoler.	SBU	SK	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling udarbejder i samarbejde med Skole- og Kulturforvaltningen rygestoptilbud til folkeskoleelever.	SBU	SK	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling laver fællesskiltning på folkeskoler, idrætsanlæg og ungdomsuddannelser, således at unge møder samme holdning til rygning uanset hvor de færdes.	SBU	SK	Der er skiltning på folkeskoler, gymnasier og handelsskole. En implementering og kortlægning er igangsat vedrørende idrætsanlæg. For de selvejende haller køres et særskilt forløb.

- **Der er særlig fokus på, at børn og unge er fysisk aktive, når de er i kommunens tilbud.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
I Aalborg Kommunes er der politisk besluttet, at 0. til 2. klasse skal have 25 lektioner om ugen. Lektionsudvidelsen, der benævnes O-lektioner, varetages af DUSpædagogerne og har indholdsmæssigt fokus på sundhed og trivsel.	SK		
Skole- og Kulturforvaltningen udarbejder sammen med Sundhed og Bæredygtig Udvikling en strategi for implementeringen af resultaterne fra projekt 3A.	SBU	SK	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling og Skole- og Kulturforvaltningen samarbejder om certificering af idrætsdusser i Aalborg Kommune. Der certificeres 1 idrætsdusser i 2013.	SBU	SK	

- **Der er et særligt fokus på, at børn og unge har mulighed for at få sund mad i kommunens tilbud – herunder også på idrætsanlæg.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
I fællesskab med Skole- og Kulturforvaltningen arbejder Sundhed og Bæredygtig Udvikling på at sikre adgang til sund mad i haller og klubhuse	SBU	SK	

- **Børn og unges sundhed og trivsel indgår naturligt i samarbejdet mellem forældre og institutioner.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Trivsel og sundhed indgår naturligt i forældreinddragelse, som er en del af den overordnede udviklingsplan i alle dagtilbud. Endvidere drøftes kost dagligt i institutioner, hvor de 8 kostråd fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, anbefales i vejledning af forældre.	FB		
Fra arbejdsgruppen omkring ”Kroppen på Toppen” i dagplejen er der en pixibog under udarbejdelse, som alle forældre modtager. Der drøftes kost og bevægelse på kontaktmøder i forbindelse med, at et nyt barn starter i dagplejen.	FB		
Sundhedsområdet for Børn og Unge vil i de kommende år have fokus på kompetenceudvikling af alle medarbejdere i forhold til et målrettet arbejde med den sundhedspædagogiske indsats i både småbørns- og skoleområdet. Sundhedspædagogiske aktiviteter/metoder bruges i alle kontakter med børn/unge/familier.	FB		
I småbørnssundhedstjenesten skal der være et øget fokus på udvikling af sundhedspædagogiske metoder/aktiviteter i åbent hus og i skolesundhedstjenesten. Dertil kommer øget fokus på udviklingen af sundhedspædagogiske aktiviteter på gruppe/klasse niveau.	FB		
Sundhedsområdet for Børn og Unge vil sætte fokus på at optimere	FB		

brugen af hjemmesiden. Målet er, at flere forældre, børn og unge bruger siden.		
Facebook bruges ligeledes fremadrettet til annoncering af kampagner/sundhedsvejledning mv.	FB	

- Arbejde med muligheden for at etablere skole og dagtilbud med fokus på bevægelse og idræt.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
I Skole- og Kulturforvaltningens sundhedsarbejde er der sat fokus på idræt, blandt andet ved hjælp af certificering af IdrætsDusser og Eliteidrætsklasser på Sønderbroskolen.	SK	
Som et led i arbejdet med udviklingsplanen på 0 – 5 års området vil der være et særligt fokus på den pædagogiske læreplans tema om ”krop og bevægelse” i dagtilbud med børn i alderen 0 – 6 år gennem tiltag fra ”Kroppen på toppen”.	FB	
Der arbejdes løbende på at fremme gode udendørs bevægelsesmuligheder tæt på skoler og institutioner, samt at informere om disse.	TM	

- Give unge i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne viden om seksuel sundhed.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Sundhedsområdet for Børn og Unge vil fra 0. – 9. klasse have fokus på krop, følelser, seksualitet mm. i kontakten med elever og forældre.	FB	
Der er igangsat et projekt med seksualundervisning for særligt udsatte grupper.	FB	

- **Medvirke til, at sundheden bliver en del af beskæftigelsesindsatsen, så sundheden for borgere uden beskæftigelse forbedres.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Alle interne og eksterne projekter, der retter sig mod kontanthjælpsmodtagere og sygedagpengemodtagere, har sundhed som en del af tilbuddet, dvs. f.eks. kost og motion. I projektafsnittet er der udpeget sundhedsambassadører.	FB	
I forbindelse med opfølgning af sygedagpengesager og kontanthjælpsager er der behov for at få øget fokus på sundhed bredt set.	FB	I forbindelse med etablering af rehabiliteringsteams og indsatsen vedr. ”brug for alle”, er der kommet mere fokus på sundhed. Der arbejdes fortløbende med at forankre dette fokus.

- **Gøre så mange borgere som muligt selvhjulpne eller begrænse/udskyde deres funktionstab, og dermed medvirke til, at borgere har mulighed for at leve et sundt og aktivt liv.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Aftenskolerne i Aalborg Kommune arbejder på at etablere en række sundhedstilbud til borgere, der er raskmeldte efter endt rehabilitering. Tilrettelæggelsen af tilbuddene sker i samråd med Sundhedscenter Aalborg.	SK	SBU	Kun enkelt aftenskoler har igangsat initiativer og forløb.
I Handicapafdelingen arbejdes der generelt ud fra princippet ”hjælp til selvhjælp”.	ÆH		
I 2012 afholdes der en temadag for alt aktivitets-personale med fokus på motion til brugerne. I løbet af 2012 tilstræbes det, at der tilbydes motion på alle vores plejehjem.	ÆH		
I kommunens nye koncept ”træning før pleje” ligger fokus på at gøre så mange borgere som muligt selvhjulpne eller begrænse/udskyde deres funktionstab.	ÆH		

Lighed i sundhed

Det gør vi ved at:

- **Målrette og prioritere vores sundhedstilbud til de borgere, som har de største sundhedsproblemer.**

Indsats i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Inden for Kultur- og Fritidsområdet eksperimenteres der med mere utraditionelle og nyskabende aktiviteter som Sport2Go og Sport2Go +55. Gennem de mere utraditionelle metoder fokuseres der på både sundhed og fysisk aktivitet, samt øget foreningsdeltagelse hos specifikke målgrupper.	SK	
Der arbejdes målrettet med KRAM-faktorerne.	ÆH	Kramfaktorerne indgår i helhedsplejen, aktiviteterne på aktivitetscentre og i kontakten med borgeren i Træningsenheden, men der udføres ikke en struktureret tilgang til emnet.
I de børnetilbud Ældre- og Handicapforvaltningen har ansvaret for, arbejdes der særligt med kost og motion.	ÆH	
Tandplejen målretter ressourcer og indsats i relation til behov. Således kører 3 klinikker projektet LITA - lighed i tandsundhed - som opstod fordi de 3 klinikker var de der havde mest caries. Andre 3 klinikker kører nu et pilotprojekt om individuelle indkaldeintervaller baseret på risikovurdering.	FB	
Sundhedsrådgivning på virksomheder målrettes arbejdspladser med overvægt af lavt uddannede.	SBU	
De eksisterende og evt. nye tilbud målrettes således, at de tager højde for de særlige udfordringer, som målgruppen har, eksempelvis overvejelser i forhold til rekruttering og metode.	SBU	

- Have øget fokus på, at kommunens sundhedstilbud når psykisk syge, udsatte og sårbare borgere samt borgere med handicap.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Hele Ældre- og Handicapforvaltningens tilgang til de målgrupper forvaltningen servicerer, er tilrettelagt således, at de tager højde for de sundhedsrelaterede udfordringer, målgrupperne har.	ÆH	
I familiegrupperne er udredning af barnets/den unges sundhedsforhold en integreret del af den børnefaglige undersøgelse.	FB	
Løbende sikre synlighed om Sundhedscenterets tilbud, således at alle relevante målgrupper har mulighed for at få kendskab til Sundhedscentrets mange sundhedstilbud.	SBU	I 2013 er arbejdet intensiveret med tættere samarbejde med læger og sygehus, facebook, hjemmeside, pr materiale mv. Arbejdet fortsættes så endnu flere borgere får kendskab til Sundhedscentrets tilbud. I 2014 skal arbejdet omkring sundhed.dk bl.a. intensiveres.
Sundhed og Bæredygtig Udvikling indleder et samarbejde med Ældre- og Handicapforvaltningen for at afdække behovet og mulighederne for at sikre tilgængelighed for borgere med handicap til Sundhedscentrets tilbud.	SBU	ÆH
		Der er i 2013 igangsat flere initiativer bl.a. projekt Længe Leve Livet, som er et pilotprojekt om kost og motion til udviklingshæmmede, men der mangler at blive foretaget en egentlig afdækning af hele området. Erfaringer fra dette projekt vil vurderes med henblik på udbredelse/fortsættelse.

- Vi i mødet med udsatte og sårbare borgere understøtter dem i sund levevis.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
På botilbuddene er der aktiviteter rettet mod sund kost og motion i hverdagen, og desuden generelt fokus på KRAM-faktorerne.	ÆH	
Motivation til ryge-stop en del af bostøtten generelt.	ÆH	
I dagplejen er der særligt fokus på udsatte og sårbare borgere på kontaktmøder samt i samtaler med forældrene. Dertil kommer, at der gives et ekstra tilsyn til børnene fra dagplejepædagogerne.	FB	

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Familiebehandling har fysisk bevægelse som et fokuspunkt i arbejdet med depressionsproblematikker.	FB	Der stilles fysiske rammer til rådighed, og borgerne søges gennem behandlingen motiveret til at motionere.
På opvækstinstitutionerne er der fokus på kost, motion og glæde samt ”de små succeser” i hverdagen.	FB	
Bostøttemedarbejdere og hjemmehos’ere arbejder med sundhedsproblematikker som en del af indsatsen over for de borgere der er kontakt til.	FB	

- Styrke fokus på tidlig opsporing af børn med sundheds- og trivselsudfordringer.

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Skole- og Kulturforvaltningen arbejder fokuseret med tidlig opsporing af børn med sundheds- og trivselsudfordringer. Både i forhold til elevernes generelle skolegang, arbejdet med Ungestrategien og målsætningen om uddannelse til alle, men også i forhold til specifikke sundheds- og trivselsudfordringer som rygning, alkohol, stofmisbrug eller kriminalitet.	SK	
På hver skole er etableret et Trivselsforum og udpeget en Trivselsperson, der varetager en forebyggende og foregribende social indsats på og i tilknytning til skolen. Det kan være elevsamtaler, kontakt til forældre, rådgivning af forældre og koordination af indsatser.	SK	
Dagpleje og institutioner har fokus på børnenes hele trivsel, herunder sundhed og tidlig opsporing.	FB	
I familiegupperne er udredning af barnets/den unges sundhedsforhold en del af den børnefaglige undersøgelse. Herved sikres fokus på tidlig opsporing af børn og unge med sundheds- og trivselsudfordringer.	FB	

- **Have særligt fokus på udsatte og sårbare borgere i samarbejdet med eksterne parter såsom ungdomsuddannelser, arbejdspladser, boligforeninger og det frivillige foreningsliv.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der gøres en særlig indsats for at hjælpe borgere i beskyttet beskæftigelse uden for Handicapafdelingens regi.	ÆH	
Fritidscentrenes primære målgruppe er børn og unge med behov for en specifik forebyggende indsats. Det er derfor naturligt, at man iværksætter særlige tiltag som: udvidet samarbejde Tech College Aalborg, udvidet samarbejde med UU, etablering og formidling af fritidsjob mv.	FB	Indsatsen er godt i gang i flere af fritidscentrene. Samtlige fritidscentre arbejder med formidling af fritidsjob. Enkelte centre har endnu ikke etableret et udvidet samarbejde med UU, men det er på vej.
Udbygge og udvikle sundhedstilbuddene i særligt udvalgte boligområder. Arbejdet foregår i samarbejde med boligforeningerne igennem helhedsplanerne og foreningsliv.	SBU	
Prioritere samarbejde med boligforeninger, som fremadrettet ønsker at integrere sundhed i deres helhedsplaner.	SBU	
Målrettet anvendelse af sundhedsrådgiver i forhold til virksomheder med størst andel af sundhedsudsatte grupper.	SBU	
Samarbejde med ungdomsuddannelser om sundhedsindsatser eksempelvis indsatser overfor rygning.	SBU	Foreløbig er primært på rygning og seksuel sundhed. Mulighederne for øget samarbejde om andre sundhedsemner afsøges.

- **Have styrket fokus på tidlig opsporing af alkoholproblemer samt på afhængighed af andre rusmidler.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der er generelt fokus på misbrug på Handicapområdet. Specifikt ses der på behovet for en særlig indsats overfor borgere med handicap og misbrug, samt der igangsættes et projekt, der skal tilrettelægge en indsats overfor unge med misbrug, der samtidig har selvoplevede psykiske vanskeligheder.	ÆH	

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Fritidscentrene har i arbejdet med de unge en opmærksomhed på de unges alkoholvaner og evt. brug af rusmidler. Der tages kontakt til forældre, familiegruppe eller evt. andre aktører, hvor det skønnes nødvendigt.	FB	
I alle dagtilbud anvendes den viden, der er opbygget gennem uddannelse af nøglepersoner vedr. ”tidlig opsporing af børn i alkoholfamilier”, og gør noget aktivt, når man har mistanke om familier med alkoholproblemer.	FB	
I de specialiserede dag- og døgntilbud er der fokus på forebyggelse af rygning og misbrug af alkohol og andre rusmidler.	FB	
I familiegrupperne er udredning af barnets/den unges behov og forældrenes kompetencer en del af den børnefaglige undersøgelse. Herved sikres fokus på tidlig opsporing af misbrugsproblemer.	FB	
På voksenområdet indgår fokus på misbrugsproblematikker i råd og vejledningsopgaven i forhold til borgerne.	FB	
Mere synlighed omkring Sundhedscentrets tilbud om samtale om alkohol.	SBU	Sundhedscenter Aalborg har åbent tilbud til borgere med et overforbrug af alkohol. Der arbejdes konkret med at få information om tilbuddet ud til så mange instanser som muligt, så der er flere borgere, som benytter sig af tilbuddet.
Styrket fokus på alkoholproblematikker på virksomheder.	SBU	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Skole- og Kulturforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen om særlig fokus på motionsdopingproblematikker. SBU og SK har i samarbejde med SIFA oprettet en pulje, hvor fitnesscentre kan ansøge. Målet med puljen er at få synliggjort dopingproblematikken i Aalborg Kommune.	SBU	SK

Det nære sundhedsvæsen

Det gør vi ved at:

- **Kontinuerligt at arbejde for et synligt sammenhængende nordjysk sundhedsvæsen, hvor opgaverne løses effektivt, velkoordineret og så tæt på borgeren som muligt.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød			Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Ældre- og Handicapforvaltningen og Familie og Beskæftigelsesforvaltningen om, at omsætte KL's strategi for Det Nære Sundhedsvæsen i Aalborg Kommune.	SBU	ÆH	FB	
Sundhed og Bæredygtig Udvikling koordinerer indgåelse af Aalborg kommunes sundhedsaftaler med Region Nordjylland.	SBU			
Sundhedsområdet for Børn og Unge vil forsætte samarbejdet med region-praksis læger i forhold til at kunne kommunikere elektronisk. Dertil kommer at fortsætte det formaliserede samarbejde med fødegang, barselsafdeling, patienthotel og hele børneafsnittet.	FB			
I samarbejde med regionen vil der blive afholdt fælles temadage for personale for at styrke faglighed og fælles viden der kommer vores fælles målgruppe til gode.	FB			
Sundhedscenteret er vejleder og vejviser for ekstern og interne parter i forhold til kommunens sundhedstilbud.	SBU			
Sundhedscenterets tilbud fremgår og er opdaterede på Sundhed.dk og nordjysksundhed.dk	SBU			
Forvaltningens Pædagogisk Psykologiske Rådgivning har et samarbejde med Region Nordjyllands Børne- og Ungdomspsykiatriske afdeling, Aalborg Sygehus.	SK			

- **Fortsat styrke samarbejdet med almen praksis om et veludbygget og effektivt nært sundhedsvæsen.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Sundhed og Bæredygtig Udvikling samarbejder med Ældre- og Handicapforvaltningen og forventeligt Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen om styrkelse af samarbejdet med almen praksis. Målet er at der udarbejdes en fælles kommunalstrategi for organisering af samarbejdet med almen praksis. Arbejdet er organiseret under styregruppen for det nære sundhedsvæsen.	SBU ÆH FB	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen følger udviklingen og indtræder i arbejdet, når forvaltningen anmodes om det. Forvaltningen deltager i det kommunale lægelige udvalg med en repræsentant.
Ældre- og Handicapforvaltningen er aktivt involveret i opbygningen af Sundheds- og Kvarterhuset i Aalborg Øst, hvor den kommunale hjemmesygepleje bliver placeret i samme hus som de praktiserende læger. De potentielle samarbejdseffekter af dette, vil blive fulgt.	ÆH	
Sundhedsområdet for Børn og Unge vil have fokus på elektronisk kommunikation med praksislæger og sundhedstjenesten.	FB	Nyt sundhedsjournalssystem forventes klar i 2014.

- **Arbejde for at sikre et synligt, effektivt, innovativt og fagligt kompetent kommunalt sundhedsvæsen, hvor opgaverne varetages med afsæt i borgerens behov og muligheder.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Både i KL's strategipapir og i forbindelse med Budget 2012-2013 er der anbefalinger og indsatser der retter sig mod kompetenceudvikling af sundhedspersonalet. I Ældre- og Handicapforvaltningen er disse indsatser rettet mod forebyggelse af (gen-)indlæggelser. Desuden bidrager "Træning før pleje" til at der i endnu højere grad end tidligere tages afsæt i borgernes muligheder.	ÆH	
Koordinerer i styregruppen for Det Nære Sundhedsvæsen.	SBU	

- **Styrke samarbejdet mellem den kommunale sygepleje, den kommunale sundhedstjeneste, sygehuse og almen praksis med henblik på at reducere antallet af unødige (gen)indlæggelser.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Resultaterne fra rapporten om ”Forebyggelige indlæggelser af +65-årige” indgik i forberedelserne til Budget 2012-13, hvor f.eks. kompetenceudvikling og akut-tilbud sammen med et særligt fokus på tidlig opsporing af lungebetændelse, blærebetændelse, dehydrering og forstoppelse skal bidrage til at forebygge indlæggelser. Den videre konkretisering af indsatserne vil ske i løbet af 2012, hvor der vil blive udarbejdet kommissorier og nedsat arbejdsgrupper, der skal iværksætte indsatserne.	ÆH	SBU	
Fremadrettet vil Aalborg Kommunes sundhedsplejersker tage telefonisk kontakt til alle ambulante fødende i eget område 2-3 døgn efter fødslen. Der arbejdes ud fra en fokuseret dialog med moderen.	FB		

- **Udvikle individuelt tilpassede tilbud til svært overvægtige borgere i alle aldre.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød		Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger på området etableres overvægtstilbud, for de målgrupper der endnu ikke er etableret tilbud for.	SBU		
Fortsat udvikle de tilbud der er etableret til børn og unge.	SBU		

- **Målrettet anvende de forebyggende hjemmebesøg hos ældre til tidlig opsporing af sygdom samt i besøgene have fokus på forebyggelse og sundhedsfremme.**

Indsatser i handleplan for Sundhedspolitikken	Vurdering af opfyldelsesgrad grøn/gul/rød	Hvis gul eller rød – plan for fremdrift
Der anvendes et screeningsværktøj til brug under de forebyggende hjemmebesøg, med henblik på at sikre en systematisk afdækning af borgerens sundhedsudfordringer.	SBU	Der bliver udført en funktionsvurdering efter hvert besøg, men ikke et egentlig screeningsværktøj